

[Hans Hedtoft.]

forsvar var blevet raseret under den tyske besættelse, ligesom tilfældet var med Danmarks og Norges forsvar. De havde påbegyndt opbygningen af et forsvar fra grunden af, men det var så svagt, at disse lande praktisk talt var afrustede og ikke kunne betyde nogen trusel for nogen. Men England da? Dette land havde under krigen haft 5 mill. mand under våben, men dette tal var i 1947—48 nedbragt til kun 750 000 mand. Og Amerika, som under krigen havde 10—12 mill. mand under våben, havde på samme tidspunkt nedbragt tallet til 1 $\frac{1}{2}$ mill. mand. Dette var virkelig ikke noget vidnesbyrd om, at Amerika tænkte på at true andre folk.

Men til trods for disse kendsgerninger beholdt Sovjetunionen efter krigen ca. 4 mill. mand under våben, og samtidig så vi, hvordan de østeuropæiske lande, Polen, Ungarn, Rumænien og Czekoslovakiet, ved kommunistisk vold indefra, hjulpet vel også af tryk udefra, blev gjort til lydstaten af Sovjetunionen. De frihedsgoder, som vi betragter som uundværlige, blev udryddet og såkaldt folkedemokrati indført. Ved hjælp af militæralliancer blev disse lande svejset sammen til en militær østblok under Sovjetunionens ledelse.

Det kan derfor slås fast, at spændingen i verden og truslen mod folkernes frihed og fred ikke kom fra nogen af verdens demokratiske lande. Kommunistiske påstande om, at det var „kapitalistiske“ kræfter, der truede freden, er så urigtige, at det tværtimod kan fastslås, at faren udelukkende kom fra de kommunistiske lande, fra den nye kommunistiske imperialism.

Alligevel fremføres det stadigvæk fra visse sider, at oprettelsen af Atlantpagten har bidraget til at dele verden i 2 blokke og dermed til at skærpe modsætningerne mellem øst og vest, og at det er en fejl, at Danmark har deltaget heri. Ved en sådan argumentation stilles tingene fuldkommen på hovedet. Det var kommunisterne, der gennem deres krigserklæring til Marshallplanen, gennem deres holdning i FN og gennem oprettelsen af den militære østblok opdelte verden i 2 blokke.

I februar 1948 faldt Czekoslovakiet for det kommunistiske kup. Det blev med rette opfattet som et alarmsignal i den øvrige verden. En måned senere dannede England, Frankrig, Holland, Belgien og Luxembourg et forsvarsforbund, den såkaldte vestunion. Men først et helt år derefter, i foråret 1949, blev den nordatlantiske pagt

til virkelighed. Den kom altså til verden i nødværge overfor den kommunistiske politik, og vi kan med fuld ret hævde, at uden Østblokken var der ikke blevet nogen Atlantpagt.

Jeg ønsker at fastholde denne baggrund overfor den agitation, der både fra kommunistisk og anden side alene søger at give den frie verden et særligt ansvar for de beklagelige eksisterende modsætninger.

Det er også fuldkommen grundløst at påstå, at medlemmerne af Atlantpagten forbereder angreb på andre lande. Hvis der havde været den svageste antydning af en sådan tendens, ville Danmark aldrig have tiltrådt pagten. Hvis man overhovedet kan tænke sig den situation, at et af Atlantpagtlandene skulle gå til angreb mod et andet land, eksisterer der ingen forpligtelser for pagtens øvrige medlemmer. Men hvis derimod et af medlemmerne angribes, træder de andre medlemmers forpligtelser til at hjælpe den angrebne øjeblikkelig i kraft. Som det hedder i pagten: et væbnet angreb mod et af medlemmerne skal betragtes som et angreb mod dem alle.

Jeg vil derefter gerne se lidt nøjere på de grunde, der fra forskellig side anføres mod Atlantpagten.

Man hævder fra pagtmodstandernes side dels, at Danmarks risiko ville være blevet mindre, hvis Danmark havde stået alene, dels at vore militære byrder samtidig ville have været lettere.

Lad os for en gangs skyld ganske åbent og sagligt se lidt på disse indvendinger.

Livet er ikke risikofrit, og vi fra vor side har aldrig benægtet, at medlemsskab i Atlantpagten kan indebære en risiko i en given situation — selvfølgelig. Danmark har forpligtelser som medlem af Atlantpagten, og disse forpligtelser må opfyldes. Men hvorledes ville det være, hvis Danmark stod alene? Her skal man lægge mærke til, at de ikke-kommunistiske modstandere ikke tør tilråde, at Danmark skal være forsvarsøst. Jeg har f. eks. mødt radikale repræsentanter, der ivrigt betoner, at deres parti aldrig har været et afrustningsparti, og at det ikke er forsvarsnihilistisk. Partiets formand, det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Løjre), udtalte endogså herom under den udenrigspolitiske debat i folketinget den 10. marts 1948, at vi danske, hvis vi på trods af alle pagter og traktater bliver angrebet, af al vor kraft vil forsvare det højeste gode, vi har: Danmarks selvstændighed, vor frihed og vort demokrati. Stærke, men forstandige og rigtige ord.

Men — tilføjer man så fra den side —